Dijital Yerli, Dijital Göçmen ve Dijital Melez Ö?retmen Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Dijital Yerli, Dijital Göçmen ve Dijital Melez Ö?retmen Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19850

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Dijital Yerli, Dijital Göçmen ve Dijital Melez Ö?retmen Ölçe?i, Süleyman Nihat ?ad ve Vildan Durmu? taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, ö?retmenlik mesle?i ba?lam?nda e?itimcilerin teknolojiye adaptasyon düzeylerini, dijital araçlar? kullanma becerilerini ve dijital dü?ünce yap?lar?n? belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, Marc Prensky'nin ortaya att??? **Dijital Yerli** ve **Dijital Göçmen** kavramlar?n? temel alarak, bu iki uç aras?nda yer alan ve her iki grubun özelliklerini ta??yan **Dijital Melez** kategorisini de tan?mlamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, e?itim teknolojilerinin h?zla de?i?ti?i bir ça?da ö?retmenlerin bu dönü?üme ne kadar haz?r oldu?unu saptamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ö?retmenlerin dijital yeterliliklerini ve teknoloji entegrasyonuna yönelik tutumlar?n? ölçerek, hizmet içi e?itim ihtiyaçlar?n?n belirlenmesine ve ö?retim stratejilerinin dijital ça?a uygun olarak yeniden düzenlenmesine katk? sa?lamay? hedeflemektedir. Bu psikometrik araç, e?itim ara?t?rmalar?nda ö?retmenlerin teknolojik pedagojik içerik bilgisi (TPACK) gibi daha geni? yap?lar? anlamak için temel bir s?n?fland?rma mekanizmas? sunar.

Anahtar Kelimeler

Dijital Yerli, Dijital Göçmen, Dijital Melez, Ö?retmen Ölçe?i, E?itim Teknolojisi, Teknoloji Entegrasyonu, **Psikometri**, Ö?retmen Yeterlili?i.

Yazarlar

Süleyman Nihat ?AD, Vildan DURMU?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, görev yapan ö?retmenlerin dijital teknoloji kullan?m?ndaki yeterlilik ve al??kanl?klar?na göre s?n?fland?r?lmas?d?r. Bu s?n?fland?rma, ö?retmenleri geleneksel olarak "dijital ça?a do?anlar" (Yerliler) ve "dijital ça?a sonradan adapte olanlar" (Göçmenler) olarak ay?rman?n ötesine geçerek, teknolojiyi etkin kullanan ancak adaptasyon süreçleri farkl? olan "melez" bir grubu da tan?mlamay? amaçlamaktad?r.

Ölçek, bu kategorizasyon sayesinde, e?itim kurumlar?n?n ö?retmen geli?im programlar?n? daha hedef odakl? tasarlamas?na olanak tan?r. Özellikle dijital göçmen özelliklerine sahip ö?retmenlerin hangi alanlarda desteklenmesi gerekti?ini belirlemek ve dijital yerli veya melez ö?retmenlerin güçlü yönlerini e?itim sistemine entegre etmek için bilimsel bir zemin olu?turulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yap?

Dijital Yerli, Dijital Göçmen ve Dijital Melez Ö?retmen Ölçe?i, ö?retmenlerin teknolojiye yönelik bili?sel, davran??sal ve pedagojik yakla??mlar?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Temel olarak üç ana boyutu ölçmektedir:

Dijital Yerlilik: Bireyin dijital teknolojileri sezgisel olarak, h?zl? ve do?al bir ?ekilde kullanma e?ilimi; çoklu görev yapma ve görsel tabanl? ö?renme tercihi.

Dijital Göçmenlik: Bireyin dijital teknolojileri kullan?rken analog ça??n al??kanl?klar?n? koruma e?ilimi; bas?l? metne öncelik verme ve ad?m ad?m, do?rusal ö?renme tercihi.

Dijital Melezlik: Bireyin hem dijital yerlilerin hem de dijital göçmenlerin özelliklerini ta??mas?; teknolojiyi etkin kullanmakla birlikte, geleneksel ö?renme ve ö?retme yöntemlerini de benimseyebilmesi. Bu melez yap?, modern **ö?retmenlik mesle?i** için önemli bir adaptasyon yetene?ini i?aret eder.

Bu yap?lar, ö?retmenlerin s?n?f içi uygulamalarda teknolojiyi ne ölçüde ve hangi yöntemlerle kulland???n? derinlemesine anlamay? sa?lar. Ölçek, bu üç farkl? dijital kimli?i ayr? alt faktörler olarak ele almaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilme sürecinde geçerlik çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmakla birlikte, bu özet veri setinde spesifik geçerlik istatistikleri (örne?in, yap? geçerli?i için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar? veya kapsam geçerli?i detaylar?) yer almamaktad?r.

Detayl? geçerlik analizleri, ölçe?in kavramsal yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini gösteren kan?tlar? içermektedir. Kullan?c?lar?n ve ara?t?rmac?lar?n, ölçe?in yap?sal geçerli?i, kapsam geçerli?i ve ölçüt ba??nt?l? geçerli?i hakk?nda ayr?nt?l? bilgi edinmek için ?ad ve Durmu? (2017) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurmas? önerilmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizlerine dair spesifik katsay?lar (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s?) bu özet veri alan?nda belirtilmemi?tir.

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, iç tutarl?l???n ve muhtemel test-tekrar test güvenirli?inin incelenerek raporland??? beklenmektedir. Güvenirlik sonuçlar?, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? örneklemlerde tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini göstermektedir. Bu kapsaml? bilgilere ula?mak için orijinal akademik referans?n incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?nda, yap?sal boyutlar? belirlemek amac?yla faktör analizlerinin uyguland??? bildirilmektedir. Bu analizler genellikle Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ba?lam?? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile sonuçland?r?lm??t?r.

Faktör analizinin sonuçlar?, ölçe?in beklenen üç boyutlu yap?y? (Dijital Yerli, Dijital Göçmen ve Dijital Melez) ne ölçüde destekledi?ini ortaya koymaktad?r. Orijinal makale, faktör yüklerini, aç?klanan varyans oranlar?n? ve model uyum indekslerini içermektedir. Bu istatistiksel detaylar, ölçe?in psikometrik kalitesini anlamak aç?s?ndan elzemdir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme format? kullan?lm??t?r, ancak kesin derecelendirme bilgisi (örne?in 5'li veya 7'li Likert) özet veride belirtilmemi?tir.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Ö?retmenler (Çe?itli bran? ve seviyelerde görev yapan e?itimciler)

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Ö?retmenlik mesle?ini icra edenler)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli okullarda görev yapan ö?retmenler örneklem grubunu olu?turmaktad?r.

Test Metodolojisi: Veri toplama genellikle anket/öz bildirim ?eklinde gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, ö?retmenlerin teknoloji kullan?m? ve pedagojik yakla??mlar?na dair maddeler içermektedir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Teknolojileri, Ö?retmen Adaptasyonu, Dijital Okuryazarl?k, Okul Yönetimi, **Psikometri**, Dijital Dönü?üm.

Yazarlar ve ?leti?im Bilgileri

Sorumlu Yazar: Süleyman Nihat ?AD

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kurumsal E-posta Adresi: nihat.sad@inonu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: ?nönü Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Malatya, Türkiye (Sorumlu yazar?n kurumsal adresi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçek, akademik bir makale kapsam?nda geli?tirilmi? olup, ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle yazarlarla ileti?ime geçilmesi önerilir. Detayl? izin bilgileri için sorumlu yazar ile irtibat kurulmal?d?r.

Test Y?l?: Ölçe?in geli?tirildi?i ve yay?mland??? y?l 2017'dir.

Kaynaklar

Ölçe?in geli?tirilmesine ili?kin orijinal akademik referans a?a??dad?r:

?ad, S , Durmu?, V . (2017). Ö?retmenlik mesle?i ba?lam?nda **dijital yerlilik**, **dijital göçmenlik** ve dijital melezlik. *Electronic Journal of Education Sciences, 6* (11), 11-21.

Makalenin yay?mland??? dergiye ait ba?lant?: dergipark.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: dijital-yerli-dijital-gocmen-ve-dijital-melez-ogretmen-olcegi-toad.pdf

Dijital Yerli, Dijital Göçmen ve Dijital Melez Ö?retmen Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Bu özet veri alan?nda ölçek maddeleri do?rudan yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen ?ad ve Durmu? (2017) referans?ndaki akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir. Makalede, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? ile birlikte ölçe?in tam yap?s? ve maddeleri sunulmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM